

WŁODZIMIERZ A. GIBASIEWICZ

Inwazja ptaszyńca *Dermanyssus gallinae* (de Geer, 1778) u nutrii

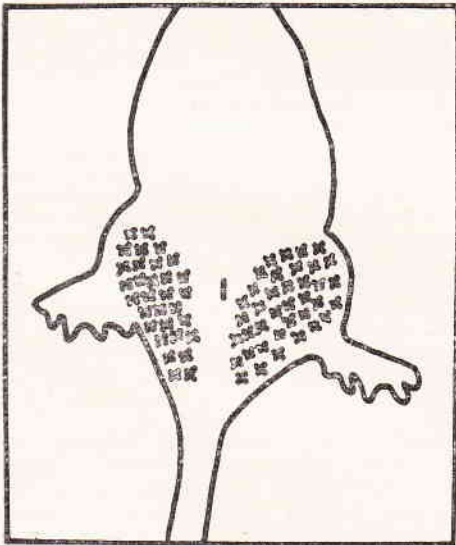
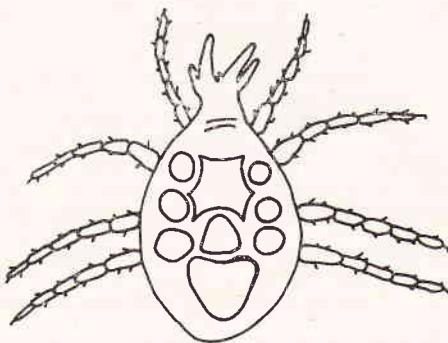
Przychodnia dla Zwierząt, ul. Kolejowa 8, 64-550 Duszniki

Nutria (*Myocastor coypus*) jest gryzoniem związanym z chowem w warunkach wodnych oraz ściśle odizolowanym od innych zwierząt i dlatego stosunkowo rzadko napastowana jest przez ektopasożyty. Ponieważ coraz szerzej wprowadzany jest chów bezkapieliskowy, ostatnio opisano u nutrii dalsze (9 gatunków) pasożyty zewnętrzne.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie kolejnego — dziesiątego — ektopasożyta stwierdzonego u nutrii.

Opis przypadku

W bezkapieliskowej hodowli przydomowej nutrii standard w czerwcu br. stwierdzono pojedyncze padnięcia młodych zwierząt odsadzonych od matek. Badaniem klinicznym i sekcyjnym wykazano salmonelozę, jednakże u nutrii osłabionych i znajdujących się w agonii zaobserwowano w okolicy brzuszno-tylnej

Ryc. 1. Lokalizacja *D. gallinae* u nutrii (oryg.)

Ryc. 2. Sylwetka ptaszyńca (oryg.)

(ryc. 1) liczne (setki) punkcikowate, o brązowym i czerwonym zabarwieniu, pajęczki. W badaniu mikroskopowym rozpoznano roztocza *Dermanyssus gallinae* (de Geer, 1778). Jest to ektopasożyt wielkości 0,4—0,7 mm, kształtu owalnego z 4 parami odnóży (ryc. 2) — powszechnie występujący u kury domowej i innych kurowatyh oraz gołębi. Rozpoznanie potwierdzono w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu.

Oprócz 9 gatunków pasożytów zewnętrznych: *Myocoptes myocastori*, *Pitrufcuenia coypi*, *Demodex myocasteri*, *Camphylochirus caviae*, *Ceratophyllus gallinae*, *Chirodiscoides caviae*, *Ixodes hexagonus*, *Listrophorus gibbus* i *Nosopsyllus fasciatus* okresowo u nutrii pasożytuje także ptaszyńiec — *Dermanyssus gallinae*.

Podkreślić należy, że nutrie przebywały w klatkach betonowych (bez dostępu do wody) i były odizolowane od drobiu. Obserwowano jedynie obecność wróbla (*Passer domesticus* L.) i much. W latach 1982—83 w październiku w promieniu 10—15 km od wymienionej fermy stwierdzano w pomieszczeniach biurowych i gospodarskich w odwołku u muchy domowej (*Musca domestica*) ptaszyńca w ilości 2—7 pasożytów. Po uśmierceniu muchy i naciśnięciu odwołka wychodziły z niego żywe ptaszyńce.

Na podstawie powyższych obserwacji trudno powiedzieć, czy muchy uczestniczą w rozwoju *D. gallinae*, czy też są jego czynnym lub biernym przenosicielem.

Ptaszyńiec ze względu na jego ogromną rozrodczość i odżywianie się krwią, może doprowadzić do znacznych strat ekonomicznych w hodowli drobiu, jak również innych zwierząt, w tym także nutrii.

Inwazję ptaszyńca zwalczono kilkakrotnymi opryskami wykotników oraz nutrii preparatem Ipowet-aerazol.

Adres autora: dr Włodzimierz A. Gibasiewicz, ul. Kolejowa 8, 64-550 Duszniki

TAYLOR S. M., ELLIOTT C. T., KENNY J.: Hamowanie Babesia divergens w organizmie bydła przez oksytetracyklinę. (Inhibition of Babesia divergens in cattle by oxytetracycline). Vet. Rec. 118, 98—102, 1986 (4)

U 7 z 42 krów i buhajów w wieku 18 miesięcy do 2 lat eksponowanych na pastwisku na zarażenie *B. divergens* stosowano w odstępach 4 dniowych iniekcje oksytetracykliny o przedłużonym działaniu w dawce 20 mg/kg. W okresie 6 tygodni pobytu na pastwisku u 21 krów nie poddanych kuracji antybiotykiem wystąpiła parazytemia i wszystkie zwierzęta reagowały dodatnio w odczynie immunofluorescencji. W grupie zwierząt leczonych parazytemia nie występowała i miano swoistych przeciwciał było niskie. Wykazano również, że u zarażonego doświadczalnie bydła (iniekcja 10^8 erytrocytów zarażonych *B. divergens*) oksytetracyklina w dawce 20 mg/kg stosowana w odstępach 4 dniowych hamuje całkowicie parazytemię i pojawienie się swoistych przeciwciał. Takiego efektu nie daje oksytetracyklina w dawce 5 mg/kg, i u dużego odsetka zwierząt w dawce 10 mg/kg.

G.